

Valtuustoaloite Sivistystoimen strategian päivittämisestä

Pöytyän kunnan strategiassa 2023 - 2028 kunnan visiona on olla vastuullinen kasvukunta. Kunnan nykyinen tehtävä painottuu yhä vahvemmin sivistyspalveluiden tuottamiseen, elinvoiman edistämiseen ja yhteistyön lisäämiseen kolmannen sektorin kanssa. Näin ollen strategian tavoitteissa onnistuminen edellyttää toimenpiteitä, joista suuri osa painottuu sivistyksen toimialalle.

Osaaminen on yksi arvoistamme ja sen lisäämisen tulee olla keskiössä. Osaamisen kehittäminen koskee kaikkia kuntalaisia varhaiskasvatuksesta työelämään ja sen jälkeisiin eläkevuosiin unohtamatta heitä, joille elämänpolku ei ole näin suoraviivainen. Elinikäisen oppimisen viitekehyksen tulee näkyä koulutuksen suunnittelussa ja resurssoinnissa eri koulutusasteilla. Pöytyän kunnan on tärkeä huolehtia niin omien työntekijöiden kuin kuntalaisten osaamisen kehittämisestä laaja-alaisesti.

Pöytyän kunnan sivistystoimen toimialakohtainen strategia on vuodelta 2018, se on laadittu ennen koronavuosia ja Venäjän hyökkäyssotaa. Toimintaympäristö on muuttunut ja vuosien 2020-2022 tiedetään synnyttäneen mm. hyvinvointi-, yhteisöllisyys- oppimis- tai osaamisvajeita, jotka heijastuvat sivistystoimialan asiakkaisiin varhaiskasvatuksesta lukioon ja vapaaseen sivistystyöhön. Kunnan yhtenäiskoulut on otettu kokonaisuudessaan käyttöön strategian valmistumisen jälkeen ja niistä on ehtinyt kertyä kokemusta.

Pöytyällä osallistumisprosentti varhaiskasvatukseen ja korkeakoulutettujen osuus työväestöstä ovat matalampi kuin valtakunnalliseen keskiarvo. Peruskouluikäisten lasten ja nuorten lukutaidon kehityksen valtakunnallinen romahtaminen on haaste, mihin tulee kiinnittää huomiota myös paikallisella tasolla. Heikentynyt lukutaito vaikuttaa oppimiseen ja synnyttää osaamisvajetta, mikä heijastuu myöhemmin jatko-opintoihin ja työelämään. Myös lainsäädännölliset muutokset haastavat esimerkiksi varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen osaavan työvoiman saatavuudessa. Lasten ja nuorten hyvinvointiin ja koulutukseen sekä lukion ja kansalaisopiston opetustarjontaa panostaminen on omiaan luomaan seudullista vetovoimaa. Tarvitaan kipeästi uuden kuntastrategian tavoitteita vastaavia linjauksia ja konkreettisia toimenpiteitä.

Strategian päivittäminen vuoden 2025 aikana

Viranhaltijat valmistelevat yhdessä sivistyslautakunnan kanssa uuden sivistystoimen strategian, mikä perustuu voimassa olevaan kuntastrategiaan ja vastaa sekä ulkoisiin että sisäisiin toimintaympäristön muutoksiin.

- Valmistelussa huomioidaan yllämainitut valtakunnalliset ja alueelliset ilmiöt, jotka ovat keskeisiä kuntalaisten sekä kunnan työntekijöiden osaamisvajeen näkökulmista.
- Strategian valmistelua toteutetaan poikkihallinnollisesti. Toimialojen yhteistyö luo edellytykset tunnistaa yhteisiä rajapintoja esimerkiksi vapaan sivistystyön ja työikäisen väestön osaamistarpeiden suhteen.
- Strategian valmisteluun osallistetaan rehtoreiden lisäksi opetus- ja ohjaushenkilöstöä kaikista yhtenäiskouluista ja huomioidaan mm. oppilaskyselyn tulokset.
- Strategiassa määritellään palveluiden tuottamisen kannalta keskeiset laadun mittarit ja niiden seurantamenettely (mm. THL kouluterveyskysely, Tilastokeskus, kunnan

itse tuottamat kyselyt) ja päivityssykli. Laadun mittareita voivat olla esim. asiakastyytyväisyys, oppimisen tulokset, hyvinvointikyselyn tulokset, työrauha, osallisuus, turvallisuus, nivelvaiheet ja jatko-opintoihin siirtyminen. (Pöytyän kunnan tarkastuslautakunta on tehnyt vuoden 2023 arviointikertomuksessa huomion, että se kaipaa sivistystoimelle konkreettisia toimintaa ohjaavia tavoitemittareita.)

- Strategiassa määritellään, miten erilaisia oppimispolkuja pystytään tukemaan paitsi erityistä tukea tarvitsevien osalta myös niiden osalta, jotka haluavat saavuttaa opinnoissaan paljon.
- Osana strategiatyötä valmistellaan skenaariot sivistystoimen palveluiden järjestämiseksi Pöytyällä toimintaympäristön muuttuessa ja oppilasmäärien yhä jatkaessa vähenemistään.

Pöytyällä 03.02.2025

Pöytyän Kokouksen valtuustoryhmä